HART VAN DE STAD KRANT

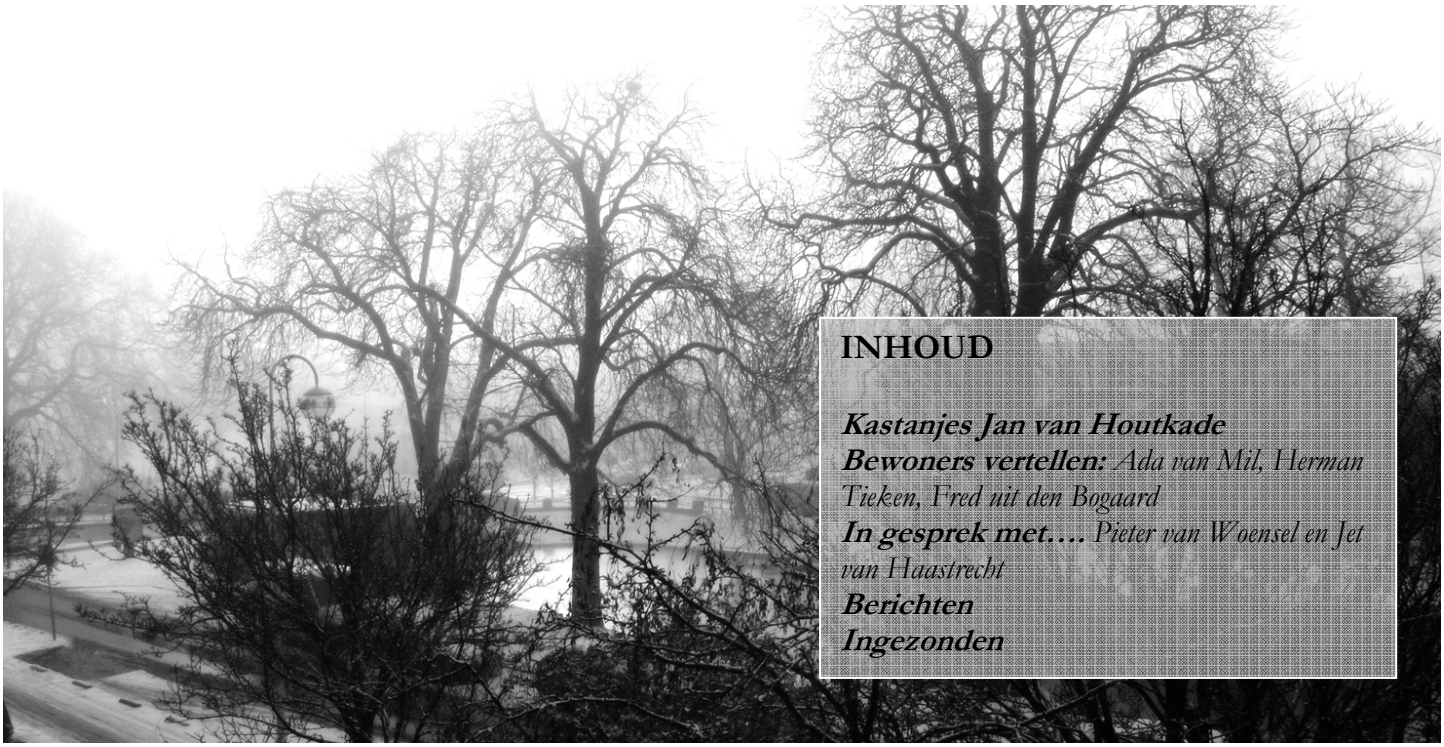

INHOUD

Kastanjes Jan van Houtkade
Bewoners vertellen: *Ada van Mil, Herman Tieken, Fred nit den Bogaard*
In gesprek met…. *Pieter van Woensel en Jet van Haastrecht*
Berichten
Ingezonden

(RADI)KAALSLAG

Als ik zo'n envelop met gekruiste sleuteltjes op de deurmat zie liggen, bevangt mij altijd een lichte vrees. Ik hoop maar dat het gewoon de nieuwe parkeervergunning is, maar het pakt soms minder onschuldig uit, zoals vorige week, toen de envelop een gemeentelijk bomenplan voor de Jan van Houtkade bleek te bevatten. De Jan van Houtkade, waarop ik met een groot aantal mede-buurtbewoners, uitkijk (om van de passanten maar niet te spreken) is aan de singelzijde afgebiesd met een rij kastanjebomen die alleen al door hun grootte monumentaal zijn. In het gemeentelijk bomenplan gaan zij het loodje leggen. Zij worden in een keer allemaal gekapt en vervangen door jonge vleugelnootbomen. Ook de meidoorns aan de huizenkant van de kade zullen op termijn worden vervangen door vleugelnoten. Volgens de gemeente is de gezondheid van de kastanjebomen slecht en zij zijn onevenwichtig verdeeld: 'De straat geeft een kale indruk', vermeldt de nota. Bomen kappen om de kaalte te bestrijden. Het lijkt op iemand onthoofden die kiespijn heeft.

Want dat is mijn grote bezwaar tegen het gemeentelijke plan. Het is veel te rigoureus. Het getuigt van de vernietigende energie die achter de tekentafels wel vaker de kop opsteekt. Het is gericht op een utopisch eindbeeld dat veel van ons niet meer zullen aanschouwen.
Dat eindbeeld zit overigens als fotobijlage bij de nota in de vorm van een fraai belommerde laan waarin de machtige kruinen van de ineens volwassen vleugelnootbomen elkaar over het wegdek heen raken. We fixed your problem with photoshop!

De gemeente heeft nog wel andere argumenten dan het uiterlijk van de kade. De kastanjes zijn ziek en ze leveren gevaar op voor de omgeving. Moeten ze daarom allemaal in een keer tegen de vlakte? Jawel, want anders is er te weinig ruimte en te weinig licht voor de vervangende jonge bomen. Ik ben geen bomendeskundige en mijn buurvrouw ook niet, maar zij was zo voortvarend om contra-expertise in te winnen bij Holzer Boomverzorging.
>>Lees verder op volgende pagina

Nummer 124
december 2008
oplage 2650
Redactie Clariet Boeye, Marjolijn Pouw
Layout Rita Blankenberg

Inlevering van de stukken voor de volgende krant: eind januari bij info@pieterswijk.nl of redactie Hart van de Stadkrant, Postbus 11016, 2301 EA Leiden

www.pieterswijk.nl

Vervolg pagina 1
Dat Bureau komt tot de conclusie dat een deel van de bomen kerngezond is, terwijl een ander deel slechts licht is aangetast door de kastanjeziekte. De ziekte is geen reden tot het rooien van de bomen. Zij kunnen worden behandeld en de mate van aantasting kan daardoor goed in toom blijven. Dit schijnt tegenwoordig een vrij algemene visie te zijn op de kastanjebloedingsziekte. Kappen is pas de allerlaatste remedie (zie www.kastanjeziekte.nl). Volgens Holzer Boomverzorging is een sparende behandeling goedkoper dan kappen en vervangen. Het is niet te verwachten dat de kastanjes veel gevaar voor de omgeving zullen opleveren. Als zij in de storm vallen (wat niet in de rede ligt) zal dat in de richting van het water zijn.

Het huidige gemeentelijke plan komt niet helemaal uit de lucht vallen, maar heeft een voorgeschiedenis. Ruim twee jaar geleden heeft de gemeente al met de Districtsraad Binnenstad Zuid (waaronder onze wijkvereniging valt) gesproken over het bomenbeheer aan de Jan van Houtkade. Een districtsraad wordt gevormd door afgevaardigden van de gemeente en plaatselijke wijkverenigingen die zich gezamenlijk buigen over woonomgevingsproblemen. Daar werd toen met onze wijkvereniging afgesproken dat het bomenbestand aan de Jan van Houtkade in fasen zou worden verjongd. Reddeloze bomen zouden worden gekapt en daarvoor in de plaats zouden dan jonge, maar toch niet al te kleine, vleugelnoten komen. In een tweede rij op het talud zouden tussen de kastanjes jonge vleugelnoten worden geplaatst die te zijner tijd de kap zouden kunnen maskeren. Dat plan is door de gemeente van alle kanten bekeken en als uitvoerbaar beoordeeld. De afspraak in de Districtsraad is in verschillende afleveringen van de Hart van de Stadkrant opgenomen.

Maar nu blijkt de gemeente op deze afspraak terug te komen. Haar nieuwe plan is in flagrante tegenspraak met eerder gedane beloften. Maar de wijkbewoners kunnen hun stem nog laten horen. De gemeente gunt ons een 'informatieavond' waarop zij ons graag meer over het plan zal vertellen. De bijeenkomst is op:

- 16 december, 19.30 uur
- In Lorentzhof 1

Ik hoop dat de wijkbewoners, en de bomenliefhebbers in het algemeen, op grote schaal van de mogelijkheid gebruik zullen maken.

Carlo van Praag

Bewoners vertellen

ADA VAN MIL

Opgetekend door Marjolijn Pouw

Ada van Mil woont al haar hele leven in onze buurt. Ze is in 1943 op Garenmarkt 16 geboren, het huis op de hoek van Garenmarkt en Raamsteeg waarin nu restaurant Het Fust is gevestigd. Later verhuisde ze naar Raamsteeg 67, het enige huis naast Het Fust dat aan de sloophamer is ontsnapt. Het is een leuk huis met een hoog gelegen daktuin aan de achterkant met uitzicht op de andere daktuinen van het blok. Ook op deze regenachtige novemberdag zien de daktuinen er nog comfortabel en verzorgd uit, met mooie plantenbakken en hardhouten tuinmeubelen. Een onvermoed stadsparadijs.

" Mijn ouders zijn in 1926 op Garenmarkt 16 komen wonen. Daar ben ik in 1943 geboren, als jongste van een gezin met 8 kinderen. Op de begane grond was oorspronkelijk mijn vaders handel in melkproducten gevestigd. Toen hij begon ging hij zijn klanten langs met een hondenkar maar al gauw kocht hij paard-en-wagen, daarna een motorbakfiets en tenslotte reden mijn broers met vrachtauto's rond. Toen hadden we er al een groothandel naast.

In de jaren 50 kwam de middenstand hier op. Er werd goed verdiend. Mijn moeder begon een buurtsuper waar leerlingen van de meisjes HBS in de pauzes sigaretten en

snoep kwamen kopen. Ook de mensen uit de buurt deden er hun boodschappen. De winkel was een echte ontmoetingsplaats. Wij hadden in 1949 al telefoon, wat in die tijd nog maar weinig mensen hadden. Als mensen ziek waren en niet naar hun werk konden of de dokter moest komen, dan kwamen ze bij ons bellen. Ze gaven vaak ons telefoonnummer op. Als er een boodschap voor ze kwam dan moesten wij die gaan vertellen.
Alle kinderen mochten studeren. Dat hebben we allemaal gedaan, behalve mijn oudste zus. Die zorgde voor de jongere kinderen als mijn ouders aan het werk waren. Ik heb nooit gehoord dat ze liever wat anders had gedaan. Het was heel gezellig bij ons thuis, maar we moesten allemaal meehelpen. De jongens bij de bezorging, de meisjes in de huishouding of de zaak. Een rooster hadden we niet. Dat was helemaal niet nodig. Door de evenwichtige leeftijdsopbouw in ons gezin kwam je vanzelf aan de beurt. Ging er iemand uit huis dan nam een jonger kind het werk over. Zo simpel was dat.
In 1969 stopten mijn ouders met de zaak. Twee van mijn broers hebben het hoekpand van ze overgenomen. Eerst hadden ze de groothandel, maar eind jaren 70 begonnen ze met Café 't Vattegat. Dat was een leuk, jazzy buurtcafé waar de mensen zich thuis voelden. Niemand had er last van. Op het laatst liep het mis. Toen kwam er vervelend publiek dat niet weg te krijgen was. De buurvrouw kon er niet meer tegen en is naar Voorschoten verhuisd. Er waren meer mensen in de buurt die weg wilden. In 2000 hebben mijn broers de zaak verkocht. Toen kwam Het Fust erin, een leuk restaurant met vriendelijke mensen. Dat was een opluchting.

De buurt was toen veel hechter dan nu. Iedereen kende elkaar en wist wat voor beroep of problemen de ander had. Er zaten overal bedrijfjes en veel mensen werkten in loondienst. Bijna alle huizen waren dubbel bewoond. Je had toen nog de Korte en de Lange Raamsteeg. De Korte Raamsteeg liep van de Garenmarkt naar het Levendaal, de Lange van de Garenmarkt naar de Doezastraat. In de Korte Raamsteeg was het op zaterdagnacht nogal eens bonje. Dan vloog het huisraad door de steeg en moest de politie eraan de pas komen. Op maandag was alles weer goed. In de Lange Raamsteeg had je dat niet. Die was netter.
Bewoners kochten vaak op de pof. Hun aankopen werden bij ons in het 'winkelschrift' gezet. Op zaterdag kwamen ze betalen. Dan hadden ze hun loon gehad. Je had vroeger van die bruine papieren zakjes met je loon en een strookje waar de afrekening op stond: belasting, ziekenfonds en dat soort dingen. Ik heb ze toen ik bij het Museum van Volkenkunde werkte ook nog gehad. Ik verdiende toen 114 gulden en 75 cent per maand. Reken maar uit wat mensen met minder inkomen wekelijks te besteden hadden. Onvoorstelbaar zoals dat is veranderd. Als een gezin geldproblemen had, dan schoof mijn moeder de weekrekening op. Er kwam dan een nieuwe rekening met de oude én de nieuwe aankopen. Daarvan betaalde de mensen wekelijks een bedrag af.
Je had toen nog tuinderijen aan de rand van de stad, zoals aan de Rooseveltstraat. Daar werkten de gebroeders Doeve uit de Raamsteeg. Die hebben er 80 jaar gewoond en waren heel zuinig. Hun huis werd in 2000 ontruimd. Alles was nog precies hetzelfde als in de tijd dat hun ouders er woonden. Geen warm water, geen centrale verwarming of andere luxe, alleen televisie. Maar de broers zijn nooit iets tekort gekomen. De buurt heeft zich al die jaren over ze ontfermd, ook toen er al gezinszorg was.

De Hoefstraat bestond uit de Korte en de Lange Hoefstraat. De Korte Hoefstraat liep van de Garenmarkt tot de Korevaarstraat, de Lange van de Garenmarkt tot de Doezastraat. In de Korte Hoefstraat had je overal bedrijfjes: Metaalhandel en fietsenmaker Nieuwenhuizen, schildersbedrijf Schelvis, de Italiaanse ijsfabriek van de Belfi's. Die haalden hun melk bij mijn vader. De oude heer Belfi had heimwee naar Italië en was depressief. Hij is ooit van het dak van zijn huis gevallen of gesprongen. Niemand weet wat er precies is gebeurd. Zijn zoons Luigi en Constantino hebben na zijn dood de ijsfabriek voortgezet. Ze zijn na hun pensioen teruggegaan naar hun Italiaanse geboortedorp. Een zoon van Luigi is er burgemeester. Luigi komt af en toe zijn oude vrienden nog wel eens opzoeken, maar Constantino zie je niet meer. Er was ook nog een derde broer: Verginio. Die is in Roosendaal een Italiaanse ijssalon begonnen en daar gebleven, maar hij was met een Nederlandse getrouwd. In jouw huis had de schilder Jan Rosdorff zijn bedrijf. Het timmermansbedrijf van zijn broer Bernard was ernaast. Hun moeder, mevrouw Rosdorff-Huibers, woonde erboven. Ze zat altijd aan de trap te wachten als mijn vader de melk rond bracht. Haar broer was bisschop van Haarlem en je kunt je voorstellen wat voor opzien het in katholiek Leiden baarde als hij bij zijn zus op bezoek kwam.

De Garenmarkt was toen nog tot aan het Kort Levendaal bebouwd, waar nu die grote iepen staan. Tegenover het gebouw van de meisjes HBS had je wolfabriek Parmentier. De balen wol werden op de Garenmarkt gegooid. Wij kinderen gebruikten die als trampoline of glijbaan. We zaten dan binnen de kortste keren onder de vlooien. Op nummer 1 had de familie Vernet een café voor sportvissers. Als er studentenfeesten waren zaten de corpsjongens daar 's ochtends door te drinken. Dat gaf vaak gedonder. Op nummer 3 woonde het gezin Laken. Dat waren tuinders. Een van de zoons had een platbodem en voer met groenten en fruit van de veiling in het vruchtenkwartier naar de markt. Hij voer dan onder het Gangetje door, wat wij heel griezelig vonden. Ik ben er ook wel eens onderdoor geschaatst. Je zag het water van de gewelven druppelen en de ratten over het ijs lopen. Zijn zus trouwde in een koetsje. Dat vonden wij kinderen prachtig. Een echte prinses in de buurt!

Verder woonden er de Groenendijken en de Wagemansen. Hun kinderen wonen nog steeds in de buurt. Jenny Groenendijk en haar broer in de Hoefstraat, Sonja Wagemans in het vroegere huis van haar ouders. Sonja's vader veegde elke dag de stoep schoon. Sonja heeft dat van hem overgenomen.
Aan de oneven kant had je ook nog Zuster van Berkel. Ze heeft als vroedvrouw heel wat Leidse kinderen ter wereld geholpen en was een begrip in de stad. Ze woonde samen met haar moeder. Die werd kinds en liep op pantoffels, in nachtjapon met een geldkistje over de Garenmarkt. In haar glorietijd was ze marketentster geweest en als ze ons meisjes zag riep ze met opgeheven vinger: "Je moet met een officier trouwen hoor."

In het Thorbeckehuis op nummer 9 woonde de Van der Heidens. Willem, hun jongste zoon heeft het huis enige jaren geleden eigenhandig opgeknapt en er appartementen in gemaakt. In een ervan woont hij zelf. Zijn zussen hadden een opleiding voor kinderverzorgster en begonnen eind jaren 60 met hun moeder de eerste Leidse crèche in het pand. Mijn moeder bracht er de kleinkinderen wel heen als ze kwamen logeren. Je kon leuk in de achtertuin spelen. Die is bijna net zo groot als het Van der Werfpark en zeker zo mooi. Mevrouw van der Heiden kon heerlijk koken en taarten bakken, wat voor kinderen ook een feest was. Op nr. 11 woonde een gezin met één kind dat schandelijk werd verwend. Daar waren we wel eens jaloers op al hadden we niet willen ruilen. In het huis op de hoek zat een winkel-van-sinkel, waar je tot diep in de nacht petroleum kon kopen, poetsmiddelen en drank.

Aan de even kant zat een schildersbedrijf. Daarnaast een gemeentegarage waar twee brandweerwagens en de dienstauto van de burgemeester werden gestald. Op nummmer 6 heeft de schrijver Bilderdijk gewoond. Daar zat zo'n gedenkplaat op de gevel. Het huis is jammer genoeg afgebroken, net als schoenmakerij Van Kempen ernaast. De familie Del Prado zat ook aan de even kant. Vader Dolf maakte muziek op bijna alle Leidse feesten. Die moet jij ook nog wel hebben zien optreden. Het waren de eerste Nederlanders uit de West hier in de buurt.

De Raamsteeg was ook al verdeeld in een Korte en een Lange Raamsteeg. Je had er niet zulke grote gebouwen als op de Garenmarkt, behalve dan het Museum voor Natuurlijke Historie. Er zaten minder bedrijven en er woonden grote gezinnen. Begin jaren zeventig was het huizenblok van de Raamsteeg tot en met de Korevaarstraat zo verpauperd dat alle huizen moesten worden gesloopt. Het kwam de gemeente goed uit. Ze konden er toen een parkeerplein maken, waar je ook nog evenementen op kon houden. Wat ervoor in de plaats is gekomen stelt als gebouw niks voor. Gelukkig zijn er nog een paar huizen blijven staan.

De Korevaarstraat was vroeger net zo'n soort winkelstraat als de Doezastraat. Je had er een groenteboer, de kruidenierszaak Van Swieten--hun zoon Peter is architect geworden en heeft zijn bureau op de Jacobsgracht--drogisterij Kranenburg--een oude verpleegster die je altijd de les las--parfumerie Smittenaar--de wijnhandel van weduwe Van den Bos, nog een schoenmaker, een winkel in dierenvoer en zeepfabriek Sanders, waar nu Hoogvliet is.

Het Levendaal heette toen nog het Kort Levendaal. Je had er een gebouw waar in de crisisjaren de steun werd uitbetaald. Later werden daar cursussen voor huisvrouwen gegeven. Tegenover de synagoge had je prachtige oude huizen. Je begrijpt niet waarom die zijn afgebroken. Doodzonde. Ze zouden een mooi plein van de Garenmarkt moeten maken. Parkeren kan eronder. En dan leuke evenementen die in de binnenstad passen. Dan zou schade nog een beetje worden vergoed."

Bewoners vertellen

HERMAN TIEKEN
Door Marjolijn Pouw

Onze wijk herbergt vele geleerden. Ook de sanskritist Herman Tieken woont er met zijn vrouw Ingrid. Zes jaar geleden kochten zij een van die statige oude huizen aan de oneven kant van de Garenmarkt. Daar voltooide Herman onlangs zijn nieuwe vertaling van de *Kamasoetra*, een Indiaas leerboek uit de 4e eeuw over de wetenschap van de (erotische) liefde.
Het huis heeft een mooie, verstilde achtertuin, die als zoveel tuinen in de binnenstad tot achter het huis van de buren doorloopt. "Als mensen vroeger geld nodig hadden dan verkochten ze vaak een stuk van hun tuin", verklaart Herman. "Daar profiteren wij nou van. Zie je hoe prachtig die tuin is? Hij lijkt wel wat op de tuin uit de *Kamasoetra* met die vijver en die oude muren. We wonen hier nu al weer zes jaar, en hebben nooit spijt gehad van onze aankoop. Maar nu de *Kamasoetra*."

"De *Kamasoetra* staat bekend als handboek voor het bedrijven van de liefde, maar dat is het niet echt. Je krijgt nauwelijks aanwijzingen, bijna bij elk onderwerp dat hij aansnijdt zegt de schrijver dat je de rest zelf maar moet bedenken. Stel dat de handleiding van je nieuwe computer dat zou zeggen! Tot nu toe heeft men wat er in de *Kamasoetra* staat altijd heel ernstig opgevat, maar volgens mij is alles één grote grap. Dat heb ik tenminste geprobeerd aan te tonen. Je zou je het ontstaan van de tekst als volgt voor kunnen stellen: een man die zo rijk is dat hij niet hoeft te werken woont in een mooi huis in een stad waar mensen van allerlei nationaliteiten wonen. Zijn huis is van alle gemakken voorzien en heeft een grote tuin. Op een dag verveelt hij zich een beetje en gaat voor zijn boekenkast staan. Dan pakt hij er *Arthashastra* uit--een Indiaas handboek voor staatslieden en veldheren, dat dateert uit de derde eeuw voor Christus. Hij gaat het zitten lezen en bedenkt om zich te verstrooien hoe de ideale minnaar zich volgens dat handboek zou gedragen. Bij wijze van grap leest hij minnaar waar soldaat staat, waar vijand staat leest hij vrouw enzovoort. Het leidt tot de beschrijving van aldoor nieuwe verleidingstrucs en variaties in de liefde. Voor zijn tijdgenoten moet het heel grappig zijn geweest, en het is nog steeds leuk.

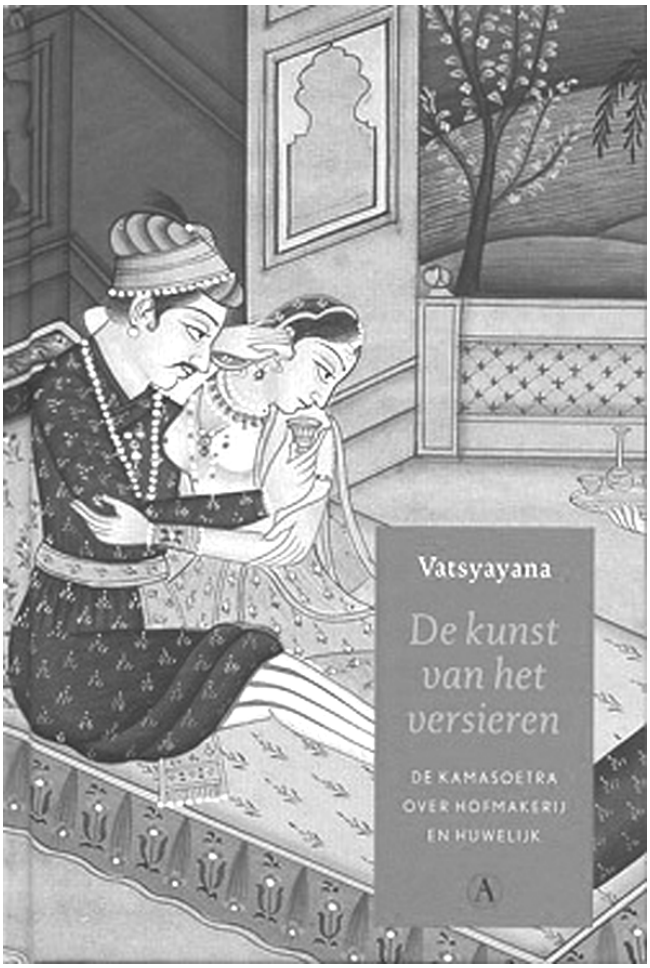

Kamasoetra, vertaling Herman Tieken, uitgeverij Atheneum € 27,50

De belezen Casanova uit de *Kamasoetra* moet je tegenover het traditionele boertje-van-buiten stellen dat te moe is om zich aan de verleidingskunst over te geven en 's avonds boven op zijn vrouw in slaap valt. Onze Casanova is ook een geleerd man, want om *Arthashastra* te kunnen lezen moet hij Sanskriet kennen, een taal die

in de tijd dat het boek werd geschreven al niet meer als spreektaal werd gebruikt. Zoiets als Kerklatijn of het geschreven Latijn na de Middeleeuwen, dat Erasmus nog schrijft. Sanskriet werd in vervlogen tijden gebruikt voor 'hogere' teksten. Die konden eigenlijk over van alles gaan, over wetten, krijgskunst, politiek, liefde of--echt waar--de bemesting van akkers, maar werd niet gebruikt voor zoiets als scabreuze volksliedjes. De taal was in heel Azië, behalve China en Japan als schrijftaal in gebruik. India, Pakistan, Indonesië, Noord Vietnam, als je vroeger Indonesisch studeerde dan moest je Sanskriet erbij doen.

Kama betekent liefde en *soetra* betekent tekst in de zin van geschrift. De titel betekent dus eigenlijk niets anders dan 'liefdesboek'. Je vindt in het boek dan ook alles wat met de liefde te maken heeft. Van versieren of de 'eerste keer', tot manieren om het sleetse huwelijksleven wat op te fleuren en prostitutie. Hoe kom je als publieke vrouw bijvoorbeeld aan je klanten en hoe kom je weer van ze af? Hoe moet een jonge vrouw zich in de harem gedragen? Wat zijn daarin de rechten van de oudere vrouwen? Welke plichten heeft de jongere? Die hoofdstukken zijn geheel uit het oogpunt van de vrouw geschreven. Je leest erin hoe ze zich moet gedragen, maar ook hoe ze een man de harem in kan smokkelen. Want dat was maar een armoedig bestaan in zo'n harem. Al die vrouwen en dan maar één man. Er zit ook een hoofdstuk in met fantasieën over wat je in andermans huis allemaal niet zou kunnen doen. Het gaat dan niet om wat er werkelijk gebeurt, maar om wat er zou kunnen gebeuren. Wat zou er bijvoorbeeld kunnen gebeuren als je de vrouw van je buurman versiert? Wat zou jij doen? Wat zou hij doen? Hoever zou je kunnen gaan? Welke liefdesbeten of nagelafdrukken breng je dan aan? Hoe zou je die kunnen noemen? Hazenpoot? Tijgerklauw? Welke standjes zou je kunnen benutten? Mensen denken doorgaans dat de Kamasoetra over standjes gaat, en kopen het boek om daarover meer te weten te komen. Ze komen dan gegarandeerd bedrogen uit, want zoveel standjes staan er niet in het boek. Het is maar een klein dozijn. De *Kamasoetra* was oorspronkelijk ook niet geïllustreerd. De erotische prenten die je in vertalingen aantreft zijn allemaal afkomstig uit andere boeken en culturen, zoals de Perzische of Tibetaanse.

Alle beschrijvingen in het boek spelen zich af in de stad. Tegenwoordig wil iedereen zijn eigen droomboerderij, die er dan uit moet zien als de kinderboerderij in de Leidse Hout. In de tijd dat het boek werd geschreven zou men dat verlangen naar het landleven bespottelijk hebben gevonden. Het was een ramp als je daarheen verbannen werd, want er gebeurde nooit wat. Met wie moest je er praten? Wie zou je daar komen bezoeken? Wie hield er hof? Waar waren de meisjes van plezier? Waar de drankhuizen? Waar de feesten? Het mooiste was ook toen al een groot huis in een kosmopolitische stad waar je met uitzicht op je tuin kan dromen en altijd gezelschap hebt, zoiets als dit. Wat wil je nog meer!"

Bewoners vertellen

SCHATGRAVEN AAN DE HOEFSTRAAT

Opgetekend door Marjolijn Pouw

Wie in de sfeerrijke, recentelijk herbestrate Hoefstraat rondkuiert verbaast zich wellicht over de aanwezigheid in de deels 19e eeuwse gevelrij van een souterrainvertrek, dat gezien het grondwaterpeil in onze wijk onwaarschijnlijk diep gelegen is. Nieuwsgierig bellen we aan. De bewoner en eigenaar Fred uit den Bogaard vertelt ons, dat aan het souterrain een hele geschiedenis verbonden is, noodt ons binnen en steekt bij de koffie van wal:

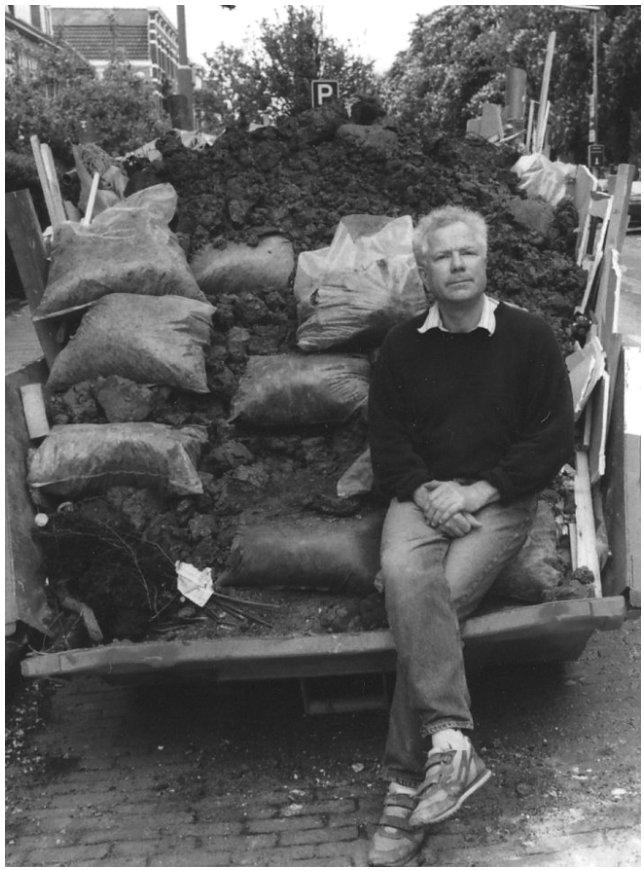

Fred uit den Bogaard voor zijn huis

"Na de aankoop van het rond 1900 gebouwde huis—hij laat ons de originele bouwtekening zien—en na het verwijderen van een overbodige halwand bleek dat de uiteinden van de vloerbalken door vocht waren doorgerot. Na het weghalen van alle parterrevloeren kwam een enorme rioolverzamelput aan het licht waarvan de oude kalkvoegen waterdoorlatend waren geworden. Maar belangrijker, zo vervolgt Fred zijn relaas, was de aanwezigheid in de grond van scherven van oude delfts-blauwe tegeltjes en brokstukken van plavuizen. Als import-Leidenaar was ik niet gewend aan de aanblik in huis van getuigenissen van een ver verleden. Het was alsof er iets knapte in mijn hoofd, met als gevolg dat ik een jaar lang verwoed heb gegraven in de grond, elke avond en elk weekeinde, op zoek naar schatten uit vroeger eeuwen.

Eerst heb ik de bovenste laag van circa 70 cm zand en puin afgegraven, waarmee de halve binnenstad in de loop van de eeuwen is opgehoogd. Daarbij kwam een oude vloer van plavuizen bloot te liggen die helaas allemaal gebroken waren door het gewicht van de bovenlaag. Niet meer te stuiten groef ik verder en kwam ik de fundamenten tegen van de allereerste bewoning, zoals die te zien is op de veel gereproduceerde kaart van Leiden van Pieter Bas uit 1600: een voorhuis en een achterhuisje dat grensde aan de Binnenvestgracht. Die gracht is in 1870 van de Zijdegracht (de huidige Korevaarstraat) tot de Doezastraat gedempt. Zodat er thans tuintjes zijn aan de Jan van Houtkade. In de fundamenten was een flinke hoeveelheid 16e eeuwse straatklinkertjes van elders uit de stad gebruikt, met op de smalle zijde nog een laag vuil, hard geworden onder de druk van het vilten en leren schoeisel van de toenmalige Leidse bevolking.

Inmiddels had ik me georiënteerd bij het Regionaal Archief Leiden op de Boisotkade en wist ik, dat omstreeks het jaar 1583 de Kijfhoef, het meest westelijke deel van de zgn. binnenraamlanden tussen de Koepoortsgracht, thans de Doezastraat, en de St. Jacobsgracht aan particulieren was verkocht. De Kijfhoef (later ook wel de Kijfhoek genoemd) was overigens een benaming die zich tot het begin van de 20e eeuw heeft gehandhaafd en die te danken was aan het kijven, als gevolg van het beschadigen en roven van andermans lakens op de raamstellingen. De Hoefstraat zoals we die kennen is door de gemeente in 1592 aangelegd, evenwijdig aan de Vestwal (de huidige Jan van Houtkade). Daarbij moesten nog diverse opstallen op de oude wal worden gesloopt. Hoef betekent hof, oftewel open terrein, het terrein tussen de Vestwal en de Raamstraten dat geheel bezet was door de ramen voor het uitspannen van lakens en andere stoffen.
Het oorspronkelijke huis moet dus gebouwd zijn tussen 1592en 1600 (de kaart van Pieter Bas), net als de overige panden in de Kijfhoef, waarvan o.a. de gevel van Hoefstraat 16 nog getuigt." Met glanzende ogen vertelt Fred wat het verdere graafwerk uiteindelijk opleverde: "een schat aan gave 17e eeuwse (circa 1620) en 18e eeuwse tegeltjes, in totaal zo'n 80. De 17e eeuwse waren voornamelijk afkomstig van twee opgegraven zgn. waterkelders, bakken waarin water werd opgeslagen voor later gebruik. De 18e eeuwse maakten deel uit van een vier meter lange vloerplint.

Daarnaast kwamen ook talrijke gave geglazuurde plavuizen groot en klein aan de oppervlakte, deels uit een afvoerkanaaltje waarop de bestaande keuken nog steeds loosde. Al die opgedolven schatten liggen nu te wachten om in huis aan een tweede leven te beginnen. Ik word wel eens weemoedig," verzucht Fred tenslotte, "bij de gedachte dat onder die huizen in de Hoefstraat nog schatten liggen die niet aan de vergetelheid ontrukt zullen worden, want bedolven onder het beton. En

niemand zal zo gek zijn als ik om een jaar van zijn leven te besteden aan het opdelven van wat voor anderen slechts levenloze dingen zijn. Maar hoe dan ook, terugkijkend heb ik een gevoel van tevredenheid, zij het op een ander terrein. Want met al dat graafwerk heb ik het gevoel gekregen dat ik me nu legitiem Leidenaar mag noemen. Ik heb die status verdiend. Best wel.
Het verhaal is echter nog niet af. Na de bodemvondsten bedacht ik, dat met een beetje doorzetten een heel souterrain gecreëerd kon worden. Dus ging het dieper de grond in. Eerst volgde het blootleggen van de aardewerken afvoerbuizen van de rioolput naar de Hoefstraat. Die hadden een enorme binnenmaat alsof de hele straat erop loosde. De buisdiameter en de rioolverzamelput in de woning brachten me op het idee dat het hier misschien een getuigenis betrof van de proefneming in de Hoefstraat, de St. Jacobsgracht, de Garenmarkt en de Raamsteeg, gedurende de jaren 1871 tot 1914/1915, van het zogenaamde Liernur rioolstelsel, waarover ook in het prachtige en enthousiasmerende boekwerk "Water in de wijk" wordt geschreven. Dat was een gesloten, pneumatisch rioleringssysteem waaruit de fecaliën werden gewonnen om als mest te worden verkocht.

Men kwam tot de proef als gevolg van de cholera-epidemie van 1866 die de zwaarste was in de tweede helft van de 19e eeuw en in het bijzonder in de Hoefstraat huishield. Bij een bevolkingsgrootte van Leiden van 40.000 zielen overleden toen aan cholera in vier maanden tijds 881 inwoners (tijdens de epidemie van 1859 waren dat 370 inwoners). Het was te wijten aan de omstandigheid, dat drinkwater deels werd verkregen door het oppompen van grondwater uit soms direct naast riolen gelegen gemetselde putten, dat sterk verontreinigd was door uit lekkende riolen sijpelend water. Door H2S-vorming was er ook stank uit de grachten waarop werd geloosd. Die stank werd deels bestreden door de grachten te overwelven of te dempen, maar de stank ontwikkelde zich toch en drong via de huisrioleringen de woningen binnen. Dat de stank vooral in warme zomers niet te harden was heb ik zelf mogen ervaren. Tijdens mijn graafwerkzaamheden kwam af en toe ingesloten lucht vrij en ik moet zeggen, die rook buitengewoon pittig. Met als effect dat ik me zelden sterker betrokken heb gevoeld bij het verleden.
Maar goed, de vraag of het riool onder m'n woning te maken moeten hebben gehad met het Liernur-stelsel heb ik niet kunnen beantwoorden. Want hoe het aangebrachte stelsel in onze buurt in relatie tot de ingediende plannen er precies uitzag is niet meer bekend, omdat door de stadhuisbrand in 1929 de tekeningen daarvan verloren zijn gegaan.

Na het uitgraven en verwijderen van de rioolbuizen - wat betekende dat ik voor toiletbezoek moest uitwijken naar de flat van mijn vriendin - zette ik me welgenoed aan het afgraven van de zwartblauwe klei die eeuwenlang door de Oude Rijn is afgezet. Met laarzen aan, want door het wegvallen van tegendruk had het grondwater de neiging het hogerop te zoeken. Het aantreffen in de klei van talrijke afgekloven dierenbotjes zou kunnen duiden op het bestaan van early civilisations op het grondgebied van Leiden. Maar die vraag heb ik maar laten liggen. Uiteindelijk is een souterrain tot stand gekomen van 26 m², omsloten door 30 cm waterdicht beton, met goedkeuring van de gemeente, en in de komende jaren aardig aan te kleden met het gevonden materiaal en met in de stad verkrijgbare 18e eeuwse bouwmaterialen. Als ware het souterrain er altijd al geweest."

Onder de indruk van dat noeste, maar toch ook wel romantisch aandoende gewroet in de aarde nemen we afscheid. Bij de invallende duisternis menen we ter hoogte van de Garenmarkt onder het opgloeiende oranje licht van de pas geplaatste Leidse straatlantaarns een glimp op te vangen van een zich voorthaastende gestalte met witte kanten kraag, pofmouwtjes en spitse leren gespschoentjes. Of verbeelden we ons het maar?

In gesprek met...

JET VAN HAASTRECHT EN PIETER VAN WOENSEL OVER HET PROGRAMMA BINNENSTAD LEIDEN

Door Marjolijn Pouw

Onze mooie binnenstad zou meer bezoekers kunnen trekken dan ze nu doet. Dat vergt investeerders, want delen van de binnenstad zijn toe aan een opknapbeurt. Ze zijn onaantrekkelijk en ontoegankelijk. In het coalitieakkoord van 2008 - 2010 heeft de binnenstad daarom een belangrijke plaats gekregen. Het nieuwe stadsbestuur bepaalde dat er een programma moest komen om Leiden als stad aantrekkelijker te maken. Het werd opgezet in samenspraak met het Centrummanagement, de groep waarin bedrijven, instellingen en organisaties ideeën ontwikkelen voor de binnenstad.

In de *Hart van de Stadkrant* van april 2008 hebt u kunnen lezen hoe onze wethouder Stedelijke Ontwikkeling Pieter van Woensel het *Startdocument Programma Binnenstad Leiden* presenteerde. Onlangs is het met de wijkverenigingen van de binnenstad besproken. Begin 2009 neemt het College van B&W een besluit over de uitvoering.

Om de geesten rijp te maken organiseerde de gemeente een excursie naar Maastricht. Die stad is volgens een recent onderzoek van de Consumentenbond de aantrekkelijkste winkelstad van ons land. Ook onze wijkvereniging was uitgenodigd, evenals de andere wijkverenigingen in de binnenstad, en ging met Kwartiermaker Jet van Haastrecht en Pieter van Woensel - hij is als stadsbestuurder verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma - mee op excursie. Maastricht heeft minder inwoners dan Leiden en heeft net zoals onze stad een compacte, oude binnenstad. Het verschil is dat iedereen er heen wil, terwijl Leiden wat aantrekkingskracht betreft laag scoort. Wij eindigen net boven Tilburg, maar onder Almere!

In Maastricht is het gemeentebestuur niet bang geweest om te kiezen en knopen door te hakken. Dat is in de binnenstad goed te zien. De stad is toegankelijk via een Rondweg en heeft aan de randen van de binnenstad veilige, schone en toegankelijke parkeergarages waar je als vanzelf heen wordt geleid. De winkelstraten zijn vrij van auto's, knetterende scooters, brommers en fietsers. Er rijden wel bussen, maar die zijn schoner dan de bussen hier en het zijn er minder. Er slingeren geen fietsen rond of vuilniszakken en er staan geen foutgeparkeerde auto's. Handhaving is daar iets wat niet alleen met de mond beleden wordt. Een equivalent van de RGL hebben ze er niet.

Jet van Haastrecht

Pieter van Woensel *foto door Hielco Kuipers*

Jet van Haastrecht en Pieter van Woensel zijn enthousiast over hun Programma Binnenstad, en niet bang voor reactie.

Jet van Haastrecht: "Leidse binnenstad bewoners zijn kritisch en weten wat ze willen. Dat was goed te merken toen we onlangs met de wijkverenigingen het *Startdocument* bespraken. Daarin staat dat evenementen publiektrekkers zijn en uitbreiding van het aanbod meer bezoekers naar de stad kan halen. Bewoners brachten daar tegenin dat sommige evenementen bezoekers de stad eerder uitjagen. Mogelijk hebben een paar cafés er wat aan, omdat jongeren zich aan drank te buiten gaan, maar cultureel geïnteresseerde bezoekers met geld blijven weg. Ik denk dat we als gemeente bij de

verlening van vergunningen beter op de aard van de evenementen moeten letten. Evenwicht in het aanbod kan steun geven van bewoners in plaats van ergernis en bezwaar."

Pieter van Woensel: "Met een Programma kun je zoiets veel beter sturen , vandaar dat we in 2008 met het Centrummanagement om de tafel zijn gaan zitten en het *Programma Binnenstad Leiden* hebben opgesteld. Het zal een hoop energie kosten om bewoners en bedrijven op één lijn te krijgen. Ze hebben ogenschijnlijk tegengestelde belangen. Bewoners willen rust, ondernemers beweging. Als gemeente moet je het evenwicht zien te vinden tussen leefbaarheid voor bewoners en aantrekkelijkheid voor bezoekers. In Maastricht hebben ze dat goed gedaan. Daar zijn ze verder dan wij.

Voor de deur parkeren?

Pieter van Woensel: "Maar de tegenstellingen zijn in Leiden minder groot dan je denkt. Ook winkeliers willen liever een bereikbare winkel dan een geblokkeerde ingang. Verkeer dat alleen maar een parkeerplaats zoekt moet je naar een parkeergarage leiden. Vandaar zou men lopend, per (leen)fiets of OV naar de binnenstad kunnen. Onlangs is de *Kadernota Bereikbaarheid* opgesteld, die het College van B&W nog dit jaar zal vaststellen. Bereikbaarheid wordt in deze nota niet meer als losstaand punt behandeld, maar als onderdeel van de algehele verkeerscirculatie in de stad. Daar hoort ook parkeren bij en natuurlijk de Rijn Gouwe Lijn. Bereikbaarheid is belangrijk voor een stad. Je moet als bezoeker met je auto de binnenstad in kunnen, maar de binnenstad moet wel leefbaar blijven. We hopen dat met de nieuwe plannen te bereiken. Die zijn erop gericht om automobilisten de auto aan de randen van de stad te laten parkeren, bijvoorbeeld bij Transferia en ze vandaar met het OV de stad in te leiden. Dat geeft minder rondrijdende auto's en minder geparkeerde auto's op straat. Dat is een goede manier is om de kwaliteit van de zogeheten buitenruimte te vergroten. "

Jet van Haastrecht: "Autovrije straten en pleinen zijn mooi. Kijk maar naar de Beestenmarkt en de Hooglandse Kerkgracht. Die pleinen parkeer vrij maken is niet zonder slag of stoot gegaan, want niet iedereen was het ermee eens, omdat men bang was einden naar huis te moeten lopen. Maar bewoners van de Hooglandse Kerkgracht kunnen in de Albert Heijn garage achter de Hooigracht een plaats huren. Zoiets zou je ook in de Pieters- en Academiewijk kunnen doen. Als bewoners en winkeliers het er over eens zijn dat parkeren niet perse voor de deur hoeft, dan zou je kunnen onderzoeken of er in de nabijheid een parkeerruimte is waar bewoners hun auto veilig kwijt kunnen. Bijvoorbeeld de parkeergarage boven Hoogvliet of een nieuwe ondergrondse parkeergarage op de Garenmarkt. Dat alternatief moet er dan wel zijn, anders zal het moeilijk worden."

Pieter van Woensel: "Bewoners maken bezwaar tegen ondergrondse garages uit angst voor verzakking, maar verzakking kun je voorkomen door goede technische maatregelen. Als er op de Garenmarkt een ondergrondse parkeergarage komt dan is dat altijd in combinatie met ontwikkelingen als winkels, kantoren of woningen, anders is het financieel niet haalbaar. Of het plein dan behouden kan blijven is de vraag, maar zover is het nog lang niet, eerst moet het *Programma Binnenstad* worden vastgesteld dus daar loop ik niet op vooruit."

Wat gebeurt er op de Aalmarkt?

Jet van Haastrecht: "De gemeente en de vorige projectontwikkelaar hebben de samenwerking met elkaar in het Aalmarkt project opgezegd. Het lijkt inderdaad alsof het project nu stil ligt, maar het tegendeel is waar. Op het ogenblik wordt er hard gewerkt aan het doorlichten en herijken van het project om het financieel haalbaar te maken. Binnenkort is er meer over te zeggen. Nu nog niet."

En met de RGL-vrije Breestraat?

Pieter van Woensel: "De provincie en het College van B&W in Leiden hebben al besloten dat de RGL over de Hooigracht en de Langegracht gaat rijden. Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad moeten hier nog over besluiten dus dat moeten we eerst even afwachten. Natuurlijk is de toekomst van de Breestraat ook onze zorg. We zullen, als zeker is hoe de RGL gaat lopen, voor de Breestraat in overleg met de winkeliers maatregelen treffen die ervoor zorgen dat de Breestraat een aantrekkelijke winkelstraat is van hoge kwaliteit"

Hebben de bewoners nog wat in te brengen?

Jet van Haastrecht: "Het *Programma Binnenstad* moet in samenwerking met iedereen die bij de binnenstad betrokken is tot stand komen, vindt het college. De ideeën van bewoners, ondernemers en organisaties zijn bij de invulling van de plannen onmisbaar. Je moet niet op het stadhuis bedenken hoe de binnenstad eruit gaat zien, want de binnenstad is van iedereen. Leidenaren hebben een hechte band met de binnenstad en ze hebben goede ideeën. Het zou stom zijn om er geen gebruik van te maken. Wat er uit de groepsgesprekken met verschillende stadsbewoners naar voren is gekomen hebben we in hoofdlijnen in de nieuwe versie van het *Programma Binnenstad* verwerkt. Zodra het *Programma* door het College is vastgesteld, wordt het ter inzage gelegd van bewoners. Ze krijgen dan de gelegenheid om erop te reageren"

Pieter van Woensel: "We kunnen het niet iedereen naar de zin maken. Het stadsbestuur moet laveren tussen bewoners enerzijds en ontwikkelaars en investeerders anderzijds. Het stadsbestuur besteedt de ontwikkeling van een gebied namelijk uit. De ontwikkelaar moet met bewoners en bedrijven in gesprek om draagvlak te krijgen voor zijn plannen. Natuurlijk blijft het stadsbestuur verantwoordelijk en toetst, maar de uitvoering is een zaak van de projectontwikkelaar. Aan die manier van werken is nog niet iedereen gewend."

Berichten

Door Anton de Gruyl, Franceline Hendrikse - Pompe, Marjolijn Pouw, Koert van der Velde

Aalmarkt

Begin oktober jl. was er weer een bijeenkomst van de Klankbordgroep met wethouder Van Woensel en de projectleider. Dit was de eerste vergadering na het besluit (in juli) van de gemeente om niet meer verder te gaan met Bouwfonds MAB.

Veel leden van de Klankbordgroep vragen zich af wat precies de status is van de Klankbordgroep, en deze twijfel heerst bij velen al vanaf de oprichting. De Projectgroep Nieuw Aalmarktplan is indertijd ondanks verschillende belangen binnen de groep tot een Nieuw Aalmarkt Plan gekomen, dat toen is omgeturnd naar een Stadsvernieuwingsplan, goedgekeurd door de gemeenteraad. Hierin zaten elementen van het Nieuw Aalmarkt Plan, maar ook veel andere plannen. Nu is niet duidelijk of de leden Klankbordgroep alleen informatie krijgen van de wethouder, of dat er werkelijk overleg kan plaatsvinden. Het eerste lijkt toch de overhand te hebben, en het is goed om in contact met gemeente/ wethouder te blijven, maar meedenken is er dan niet meer bij.

Aalmarkt; werk in uitvoering

Intussen vordert de bouw van de tweede zaal van de Stadsgehoorzaal en winkel op de plek van de oude Aalmarktschool flink. Vanaf straatniveau op de Apothekersdijk is goed te zien dat de hoogte niet of nauwelijks boven het oude pand met kantoren en artiesteningang van de Stadsgehoorzaal uitkomt. Maar vanaf de andere kant, zelfs vanaf de voetgangersbrug over de Oude Rijn (bij speelgoedwinkel Bengels) is de hoogte wel erg opvallend. Welke winkel in het pand komt werd bij de bovengenoemde bijeenkomst nog niet bekendgemaakt, maar het leek erop dat er onderhandelingen gaande waren. We hopen u in het voorjaar meer te kunnen melden.

Breestraat

Het gaat slecht met de Breestraat. En de komende jaren wordt het alleen maar slechter.

Wie over de Breestraat loopt struikelt over de fietsen op de stoep. Midden op de stoep staan reclameborden van de gemeente en winkeliers, die de vrije doorgang nog verder verhinderen. Probeer je over te steken dan is het uitkijken: het verkeer is chaotisch. Niet alleen moet je tussen de vele fietsers door, maar ook de lawaaierige bussen en busjes, taxi's en brommers rijden er alsof het helemaal niet de bedoeling is dat er iemand oversteekt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zowel klanten als winkels wegtrekken. Momenteel staan er meer dan twaalf etalages leeg, en het worden er vast nog meer.

Waar eens chique winkels zaten, komen nu belwinkels en kappers terug.

De Breestraat

's Avonds en 's nachts is het de Breestraat al helemaal niet prettig. Dan hebben de bussen en auto's vrij spel. Overdag is het al moeilijk voor veel chauffeurs om dertig te blijven rijden, maar 's nachts gaat het gaspedaal vaak in tot boven de zeventig. Dit terwijl de Breestraat officieel onderdeel is van de dertig kilometer zône waar het grootste deel van de binnenstad onder valt.
Op veel straten kunnen automobilisten eenvoudig niet harder rijden, maar de Breestraat nodigt er wel toe uit. Navraag bij de politie leert dat daar onbekend is dat de Breestraat een dertig kilometer grens heeft. Doorgevraag leert dat er een agent is die officieel de 30 kilometer controle van de Breestraat in zijn portefeuille heeft. En daar doet hij overduidelijk helemaal niks mee.

De wijkvereniging heeft de gemeente gevraagd de dertig km beperking duidelijk aan het begin en het eind op het wegdek te verven. Maar dat wil de gemeente niet. Het zou te veel ontsieren.

Ideeën om het winkel- en woonklimaat van de Breestraat op korte termijn te verbeteren heeft de gemeente niet. Sterker nog, de gemeente is van plan om de Breestraat open te stellen voor alle autoverkeer. Haltes voor bussen en het fietsverkeer zouden dan moeten verdwijnen. Dit zou nodig zijn om het verkeer dat tijdens de aanleg van de Rijn en Gouwe Lijn (RGL) niet meer over de Hooigracht en de Langegracht kan rijden doorgang te geven. Pas als de geplande Ringweg oost af is, zou het verkeer uit het centrum van de stad kunnen worden geweerd, luidt het. Tenminste tot die tijd wordt het dus racen in de Breestraat. De Ringweg oost is volgens planning pas af in 2015. Als de onteigening- en bezwaarprocedures uitlopen kan het nog jaren langer duren voor de Breestraat weer leefbaar wordt.
De leegstand op de Breestraat zal dan nog veel verder zijn opgelopen, de bewoners gevlucht. Omdat het centrum door deze verkeersader doormidden zal worden gesneden en veel mensen liever in het winkelgebied boven de Breestraat blijven gaan wellicht ook de leuke winkeltjes in de Pieterswijk over de kop.

Pas als de RGL rijdt en de Ringweg oost af is krijgt de Breestraat weer een kans. Op papier althans. De gemeente heeft de verschillende scenario's al laten maken. Volgens het mooiste wordt de Breestraat vrij van gemotoriseerd verkeer, bestemd voor hoogwaardige detailhandel zoals boekhandels en dure modewinkels. Maar waarschijnlijk komt het pas zover als de gemeente parkeergarages aan de rand van het centrum heeft laten bouwen, waar ze al jaren over praat. In 2015 zijn die er zeker nog niet. Volgens de waarschijnlijker scenario's keert de huidige situatie terug. Dan wordt de Breestraat gewoon weer een zogenaamde dertig kilometer zone waar voetgangers, fietsers, bussen, busjes en taxi's om het recht van de sterkste strijden.

De wijkvereniging belegt een avond over de Breestraat

Begin 2009 organiseert de wijkvereniging een avond over de Breestraat. Want de bewoners van de Pieterswijk, Academiewijk en Levendaal-west worden direct in hun dagelijks leven geraakt door de plannen van de gemeente voor deze oude, Leidse hoofdstraat. Samen met winkeliers en politici zullen we onderzoeken of het tij voor de Breestraat nog te keren is.
Wat zijn de plannen en scenario's? Wat staat er al vast, wat nog niet? Hoe kijken de verschillende partijen tegen de toekomstige ontwikkelingen aan? Wat willen we dat de gemeente doet om Breestraat al op korte termijn te verbeteren, en niet pas misschien over een heleboel jaar? U krijgt nog een uitnodiging. Iedereen is welkom.

Doelengracht
De termijn is verstreken dat de gemeente bezwaar heeft kunnen maken tegen de afwijzing van het bestemmingsplan van de Doelengracht door de Gedeputeerde Staten. Dat betekent dat aannemer Burgy op het betreffende terrein aan de Doelengracht geen

appartementencomplex met parkeergarage mag bouwen. Bewoners hadden bezwaar gemaakt omdat ze het gebouw te hoog en te diep vonden, en een parkeergarage op het smalle grachtje ongepast. Bovendien staat er een oude beuk op het terrein die de bouwactiviteiten diep in de grond wellicht niet zou overleven.

Garenmarkt

Op de Garenmarkt zijn de moderne lantaarns die er stonden vervangen door het oude model, dat overal in onze wijk is te vinden. De Jacobsgracht moet nog. De buurt is er zeer over te spreken. Nou nog de bebouwing van het lelijke gat. Als daar zoiets komt als op het Rapenburg, maar dan op een schaal die bij de markt past dan kunnen de bewoners ermee leven. De niet in de buurt passende nieuwbouw die oorspronkelijk op het plan stond bevalt de mensen niet. Die vloekt bij de rest van de huizen.

De in de weg staande paaltjes op de parkeerplaatsen voor de nummers 23 en 25 verdwijnen als het plan wordt uitgevoerd om Hoefstraat, Garenmarkt en Raamsteeg voor doorgaand verkeer af te sluiten.

Garenmarkt, Hoefstraat en Raamsteeg

Vorig jaar november gaf de buurt eensgezind de wens te kennen om deze deels nauwe straten voor doorgaand verkeer af te sluiten. Over de vorm waarin dat zou moeten gebeuren was men het nog niet helemaal eens. Intussen hebben de mensen die het afsluitende straatmeubilair voor hun huis krijgen eensgezind om paaltjes gevraagd in plaats van duikelrekken. Paaltjes nemen minder ruimte in den duikelrekken en staan dus minder in de weg.

De ontwerptekeningen en het Verkeersbesluit liggen klaar om de molen in te gaan. Als de plannen zijn goedgekeurd worden bij het plaatsen van nieuwe verkeersborden ook de parkeerpaaltjes weggehaald waar menigeen zijn gedeukte auto aan te wijten heeft. De paaltjes die maken dat je aan de oneven kant de Garenmarkt niet op of af kunt rijden worden verplaatst. Tijd voor een buurtfeest?

Langebrug - Nieuwsteeg

Bewoners van de Pieterswijk willen al jaren de verkeersoverlast in de nauwe straten van hun wijk terugdringen. Automobilisten rijden te hard en tegen de rijrichting in, parkeren hun voertuigen vlak naast winkels en huizen of op plaatsen waar dat niet mag, vrachtauto's laden en lossen met een toeterende autosliert erachter en dan is er ook nog de ergernis van toerende drugsrunners met hun autoradio op maximale sterkte.

Het (gemeentelijke) programma Binnenste Beter, waarmee de Leidenaartjes - de bruine paaltjes op de stoepen - de stad uit werden gedaan en de bestrating verbeterd werd, heeft de binnenstad wel mooier gemaakt, maar niet leefbaarder. In 2004 sprak het bestuur met de gemeente af om de ongewenste effecten van Binnenste Beter na te gaan. Dat is er ondanks herhaald aandringen nog steeds niet van gekomen.

Onlangs heeft een aantal bewoners met het bestuur de problemen nog eens op een rij gezet. Afgesproken is dat we de zaak opnieuw bij de gemeente aanhangig maken. We zullen een snelle oplossing van knelpunten bepleiten en verbetering van de verkeerscirculatie. Het aardige is dat de Winkeliersvereniging Pieterskwartier i.o. zich achter de wensen van de bewoners heeft geschaard. Ook de winkeliers hebben last van de auto's. Hun etalages gaan erachter schuil, het winkelende publiek kan er nauwelijks langs en wordt van de sokken gereden. De gemeente heeft in Maastricht kunnen zien hoe het anders kan. Tijd voor actie?

Gekroonde Liefdepoort Lange Brug

Het verkeersbesluit om de parkeerplaats voor het Gekroonde Liefdepoort hofje op de Langebrug op te heffen is definitief genomen. De gemeente heeft opdracht gegeven om het besluit uit te voeren, het werk staat op het plan van de uitvoerders.

De Gekroonde Liefdepoort

Jan van Houtkade

Zoals in het openingsartikel is te lezen wil de gemeente de kastanjes op de Jan van Houtkade kappen. Het bestuur heeft het bedrijf Holzer Bomverzorging gevraagd of dat echt nodig is. Holzer denkt van niet.

Natuurlijk kun je niet achter de bast van een boom kijken om te zien hoe hij eraan toe is, maar je kunt wel aan de bast, de knoppen of de bladeren, de takken en de kruin zien of een boom vitaal is. Afgaande op wat de bomen op de Jan van Houtkade te zien geven heeft Holzer geconstateerd dat ze hier en daar zijn aangetast door de beruchte kastanjebloedingsziekte, maar dat de aantasting niet ernstig genoeg is om de bomen te rooien. Houtrot en zwammen hebben ze niet gezien. Wel zagen ze larven van de mineermot in verschillende herfst-bladeren op de grond. Die tasten het blad van de kastanje aan en zorgen voor een bruine kleur in de zomer. De mot is makkelijk te bestrijden. Bij sommige bomen is de aantasting in het beginstadium, andere zijn helemaal niet aangetast. Een aantal bomen is alweer aan het genezen en maakt nieuwe vaten voor de sapstroom onder de bast. Met een goede verzorging zijn wonderen te verrichten.

Holzer heeft de ervaring dat behandelde bomen, mits goed verzorgd er weer bovenop komen. De kosten van behandeling zijn lager dan de kosten van rooien en opnieuw beplanten. Een volwassen kastanjeboom heeft een economische vervangingswaarde van ongeveer €3500,-- per boom. De emotionele waarde is onschatbaar, net als de waarde voor de gezondheid.
Wie wil er de komende 15 jaar tegen een saai rijtje boompjes voor zijn huis aankijken als hij die prachtige, grillige kastanjes gewend is? Kastanjebomen kunnen zo'n 200 jaar oud worden. In de stad houden ze het misschien minder lang vol, maar de bomen op de jan van Houtkade zijn niet ouder dan 60 jaar en kunnen nog een hele tijd mee. Maar bomen verzorgen daar houdt de Leidse gemeente niet van. Liever kapt ze monumentale bomen. Dat lijkt goedkoper en een rijtje nieuwe boompjes staat veel netter. Maar grote bomen zijn belangrijk voor de luchtverversing, zeker bij alle fijnstof dat het stilstaande verkeer op de Lammenschansweg en Jan van Houtbug uitstoot. Ze verminderen het verkeerslawaai en maken dat mensen minder hard over de kade scheuren. Een kale weg is voor de binnenstad autocoureur zeer uitnodigend.
Holzer schat de kosten van rooien op ongeveer € 1000,-- per boom, met kappen en afvoeren, zonder werkvoorbereiding, afsluiting van de Jan van Houtkade en BTW. Daar komen de kosten van het planten van nieuwe bomen bij. Je moet ze aanschaffen voor rond de € 300,-- per vleugelnoot. Voor ze geplant kunnen worden moet de grond worden gefreesd en bemest, moet er verse rond bij en moeten er buizen aangebracht worden voor de beluchting. De Jan van Houtkade moet opnieuw worden afgesloten, Connexxion moet weer worden omgeleid en de bestrating moet worden hersteld. Allemaal hoge kosten die niet zijn meegerekend in de som die de gemeente heeft gemaakt.
Een aantal bewoners heeft al aangegeven collectief bezwaar te zullen maken tegen de OZB-waarde als hun uitzicht onnodig wordt aangetast. Als het bezwaar gegrond wordt verklaard moeten ook die kosten worden doorberekend in de prijs per gerooide boom. Het bedrag waar je op uitkomt is heel wat hoger dan het bedrag dat nodig is voor de verzorging.
Behandeling van een zieke boom kost ongeveer € 1600,-- ex BTW. In ons land, maar ook in Engeland zijn goede resultaten geboekt met vrijwilligers die een boom adopteren om na de behandeling te verzorgen. Dat zou de kosten van de behandeling kunnen drukken. Ons advies als bestuur?

ADOPTEER EEN BOOM!
Voor meer informatie over de kastanjeziekte zie www.kastanjeziekte.nl

Rapenburg – Nieuwsteeg
Wie regelmatig langs het gat in de bebouwing van het Rapenburg loopt heeft kunnen zien hoe dat werd schoongemaakt en hoe men bezig was de bouw voor te bereiden van de appartementen die daar komen. Als ze klaar zijn dan zien ze eruit zoals op het plaatje hieronder.

Nieuwbouw Rapenburg-Nieuwsteeg

De eerste palen zijn de grond al in. Ze zijn geboord om schade aan de er naast liggende panden te voorkomen. Binnenkort begint men met de bouw van het appartementencomplex en de eraan grenzende

stadsvilla. Mark Niersman van het gelijknamige projectontwikkeling- en bouwbedrijf uit Voorschoten, dat de bouw voor zijn rekening neemt, verwacht dat het werk als alles meezit eind volgend jaar af is.
De stadsvilla en drie appartementen zijn al verkocht. Voor het appartement op de tweede etage wordt nog een koper gezocht die 725.000 euro wil betalen. Maar voor dat geld is er dan wel een eigen parkeergelegenheid achter het complex met een in- en uitgang aan de Nieuwsteeg.

Sterrenwacht
Bewoners van de Academiewijk hebben gevraagd wat er gaande is bij de Sterrenwacht. We hebben het aan de gemeente gevraagd. Daar zei men dat er geen wijziging is in het Bestemmingsplan voor deze locatie, en dat er appartementen gebouwd worden volgens plan. De universiteit, die eigenaar is van het terrein zou meer moeten weten. Wij gaan het uitzoeken en houden u op de hoogte.

Buurtkaderoverleg
Buurtkaderoverleg is het overleg dat de politie 2 maal per jaar met de wijkverenigingen van de binnenstad voert over veiligheid en handhaving van de regels.

In het Buurtkaderoverleg van oktober 2008 vroeg de GGD aandacht voor mensen die in de war zijn en zichzelf verwaarlozen. De GGD wil graag dat buurtbewoners dat aan hen melden, want dan kunnen zij er iets aan doen. Onder aan deze rubriek kunt u lezen welke verschijnselen aangeven dat een melding verstandig is en waar u met uw observaties of klachten terecht kunt.
Verder is besproken hoeveel last buurtbewoners hebben van het nieuwe terrassenbeleid dat de gemeente heeft bepaald. Sinds kort hoeft een horeca uitbater geen herziening meer te vragen van het Bestemmingsplan I als hij zijn terras wil uitbreiden, maar die uitbreiding niet in Bestemmingsplan I staat. Hij kan dus zomaar zijn gang gaan. Alleen verkeershinder kan uitbreiding van een terras nog in de weg staan. Bewoners tellen niet meer mee. Roken buiten op straat en dan je drank meenemen maakt het ook niet prettiger om in de buurt van een uitgaansgelegenheid of café te wonen, vooral niet als de deur voor de gezelligheid open blijft staan en de muziek lekker hard gaat om ook buiten hoorbaar te zijn. De politie zegt dat zij alleen kan reageren als er genoeg overlast meldingen zijn, maar buurtbewoners hebben er geen zin in om midden in de nacht een telefoondienst te bellen dat toch niets aan hun klacht kan verhelpen. Een telefoondienst registreert de klacht alleen maar. De politie heeft zonder klachten geen grond voor ingrijpen en de klacht blijft bestaan. We zullen er als gezamenlijke wijkverenigingen begin januari met de burgemeester over praten. De politie schuift dan ook aan.

Districtsraad
De Districtsraad is ingesteld om de kwaliteit van het wonen in de stad te vergroten. Afgevaardigden van (erkende) buurt- of wijkverenigingen kunnen in de Districtsraad verbetering voorstellen van bijvoorbeeld straatmeubilair, groen, bloembakken of andere (materiële) zaken. Mits die niet indruisen tegen het beleid kan de wijkmanager op voorstellen ingaan.

Onze afvaardiging dringt al geruime tijd aan op vervanging van de afgeschreven, moderne straatlantaarns op de Garenmarkt door de ouderwetse straatlantaarns die in de hele binnenstad staan. Daar is men nu mee bezig. De Garenmarkt is bijna klaar, nu nog de Jacobsgracht. Verder hebben we gesproken over de toestand van de bomen in de wijk. Van een opknapbeurt voor de bomen in de Kaiserstraat is nog steeds niets gekomen. Wel heeft de gemeente het onzalige plan opgevat om alle kastanjes op de jan van Houtkade om te zagen, omdat er een paar ziek zouden zijn. Lees het openingsartikel op bladzijde 1 om te zien wat de gemeente wil en wat wij als bestuur daarvan vinden.

Gewenste (materiële) verbeteringen in uw buurt kunt u doorgeven via info@pieterswijk.nl.

Horeca
Bewoners van de Pieterskerkgracht, Lokhorststraat en Diefsteeg hebben veel last van cafés in hun buurt. Vooral de koffieshops trekken publiek dat door de combinatie van genotmiddelen nogal eens agressief reageert als ze op hun al te luide vrolijkheid worden aangesproken. De straten liggen op de route naar de verschillende studentensociëteiten en kroegen in de binnenstad. En dan zijn er ook nog de hangjongeren die uit hun eigen buurt worden weggejaagd en graag op het Van Leeuwen speelplaatsje bivakkeren, omdat je daar behalve hangen ook nog kunt schommelen en van de glijbaan af. Vooral dronken Minerva meisjes schijnen er niet genoeg van te kunnen krijgen, maar de jongens laten zich ook niet onbetuigd.

De bewoners zijn het zat en stapten naar de politie. Die vroeg de vereniging erbij en we spraken af dat de wijkagent de kwestie zou bespreken in het teamoverleg van de politie en aan zou dringen matregelen om de overlast terug te dringen. Intussen heeft de politie stadstoezicht gevraagd om op treden tegen foutparkeerders bij de verschillende kroegen en koffieshops en de besturen van de studentenvereniging gevraagd om erop toe te zien dat hun leden niet over de schreef gaan. Twee van de drie aangeschreven verenigingen hebben al gereageerd. Het bestuur van Minerva liet weten er bij de leden op te zullen aandringen de goede gewoonte in stand te houden om ook al ben je dronken daar de burger niet mee lastig te vallen. Het bestuur van Augustinus liet weten dat het de ordecommissie heeft gevraagd om op te letten dat men niet lawaaiig de deur uitgaat en dat Augustinus collectief lid is geworden van onze wijkvereniging "om de contacten te verbeteren". Een koopje. Volgens de NRC van 4 december is drinken niet meer *cool* en zouden jongeren onder de 18 minder drinken. Zou het dan toch ooit ophouden?

We hebben van de politie het adres gekregen van de firma die een kastje verkoopt, dat een vervelende pieptoon uitzendt die alleen jongeren kunnen horen. Zoiets als de hondenzapper voor wandelaars. De politie heeft ook nog gesproken met de beide koffieshophouders in de buurt en heeft beloofd er vaker langs te gaan. Ook Olo Roso in de Breestraat is de revue gepasseerd. De milieudienst en de afdeling bijzondere wetten gaan zich met de overtredingen van de regels door dat café bezighouden.

Bewoners hebben ook veel last van de nieuwe wet die cafébezoekers dwingt om dat onder andermans ramen te gaan doen in plaats van zelf de uitgestoten nicotine damp te recyclen. Nederland leeft in fijnstofdampen, maar alla, men moet toch iets aanpakken. In Leiden komt daar dan nog eens bij dat er geen rem meer zit op de terrassen, of het moet verkeershinder zijn. Omdat het probleem van horeca als olievlek niet alleen in onze wijk speelt hebben de wijkverenigingen van de binnenstad afgesproken binnenkort aan de burgemeester belet te vragen om de regels bespreken.

Rijn Gouwe Lijn

De provincie en het College van B&W in Leiden hebben besloten dat de RGL over de Hooigracht en de Langegracht gaat rijden. Gedeputeerde Staten en de gemeenteraad moeten hier nog over besluiten. Dat doen ze half december. De aanleg van de RGL zal grote gevolgen hebben voor de Breestraat. Zie onder Breestraat hierboven. De gemeente praat met de winkeliers, de bewoners worden vooralsnog buiten de besprekingen gehouden.

In januari belegt de wijkvereniging een avond over de Breestraat. De winkeliersverenigingen hebben al te kennen gegeven dat zij mee willen doen. U krijgt een uitnodiging. Iedereen is welkom.

Ingezonden

Ingezonden bericht van de Leidse GGD en Politie Hollands-Midden

Bemoeizorg … is soms nodig!

De GGD Hollands Midden heeft al jaren een Meldpunt Zorg en Overlast. Wanneer u zich ernstige zorgen maakt over gezinnen of mensen bij u in de buurt of deze overlast geven, dan kunt u dat bespreken met het Meldpunt Zorg en Overlast van de gemeente. Het Meldpunt biedt hulp en advies om te voorkomen dat het echt mis gaat.

Wanneer belt u het Meldpunt?

- U ziet dat kinderen verwaarloosd worden.
- U heeft het gevoel dat iemand zit te verpieteren.
- Iemand lijkt ernstig in de war of is misschien dakloos.
- Een gezin heeft dringend hulp nodig, maar vraagt er niet om.
- Soms heeft u de indruk dat er sprake is van zelfverwaarlozing.
- Het huis van de buurman lijkt erg vervuild.
- U heeft de indruk dat die buurvrouw van nummer 10 ziek is en geen bezoek krijgt.
- Er kan ook spelen dat u last heeft van stank, ongedierte, lawaai, ruzie en herrie, of er hangt iemand vaak rond bij uw portiek.

Bij het Meldpunt Zorg en Overlast werkt een team dat gaat kijken waar de melding over gaat. Soms informeren ze bij andere hulpverleningsinstanties zoals politie, algemeen maatschappelijk werk en woningcorporaties. Mocht het nodig zijn dan wordt er een huisbezoek

gedaan. Soms blijkt dat degene, over wie gemeld wordt, hulp nodig heeft. Daar zorgt het Meldpunt dan voor.

De medewerkers van het Meldpunt Zorg en Overlast zijn bereikbaar:

- op maandag, woensdag en vrijdag;
- van 09:00-12:00 uur ;
- op telefoonnummer: 0900-1102040 (lokaal tarief);
- het elektronisch aanmeldingsformulier via de website van de GGD: www.ggdhm.nl.

Buiten deze tijden kunt u het antwoordapparaat inspreken. Dan wordt u zo snel mogelijk teruggebeld. U kunt ook melden met behulp van het elektronisch aanmeldingsformulier via de website van de GGD: www.ggdhm.nl

Ingezonden

Gulpen, 18 september 2008

Lieve vrienden,

Uw krant heb ik helaas niet ontvangen, alleen het bandje met de postzegels. Graag toch voor mij een exemplaar. Hierbij de postzegels.
Verder kan ik melden wat ik nog weet over onze Joodse burgers van Leiden. In 1943 is het Joodse Weeshuis leeggehaald, alle kinderen en personeel in vrachtwagens afgevoerd naar het station in Leiden, vandaar naar de vernietigingskampen. De Duitsers hebben die dag het luchtalarm laten gaan, zodat de hele bevolking in huis bleef. Vreselijk. Een zwarte bladzijde in de geschiedenis van Leiden. Ook weet ik nog dat Levi Kats, de 10e mei 1940 zelfmoord heeft gepleegd. Hij had een kleine horlogerie in de Pieterskerkchoorsteeg, als je door de steeg liep zag je hem altijd zitten, bij een lichtje een horloge repareren. Ik heb het er nog koud van.

Veel groetjes uit Gulpen, Rie Schoonheim-Waterland

Sana Valiulina

I
Noord-Hollands meisje verbergt haar ogen achter haar bril en haar dromen achter het blijmoedige blauw van haar ogen. Ze verstopt haar gouden lokken in een korte coupe om de vrijages van de wind geen kans te geven, want Noord-Hollands meisje houdt niet van frivoliteiten.
Noord-Hollands meisje tempert het vuur van haar lippen met de pink gloss van Etos, Eros dient net als de lokale Boreas op afstand gehouden te worden.
Haar landschappen met melk en honingrivieren laat ze in de Griekse zon tot een bronzen pantser verharden om de lelieblanke stromen in bedwang te houden. De woorden 'communiceren', 'overdrachtstransport' en 'leveringsakte' hakken haar lieftallige stem in pelotons die, strak in het gelid, haar tegen de naïviteit van het niet Noord-Hollandse deel van de mensheid moeten beschermen.
Om haar angsten te bezweren, waar ze geen weet van heeft, vlucht ze in een vaste baan, dan kan ze een huisje kopen niet ver van het huis van haar ouders, erachter talloze sloten die 's winters soms in ijspaden veranderen, en dan trekt er een lichte rimpeling over het effen blauw van haar blik.
En met iedere slag van haar schaatsen wordt weer een stukje onverbiddelijkheid van haar afgeschud tot ze aan de einder ten hemel vaart boven Waterland.
De hemel zo ijl dat ik, eer ze opgaat in oneindigheid, nog even verblind word door het zilver van haar schaatsen.

II
De goede hypotheekfee komt uit het land van koek en ei. Het lukt me niet haar tongval thuis te brengen want ze bedwelmt mijn gehoor met getallenspreuken die ze met één klik van haar tovermuis ook terstond op het scherm laat verschijnen. Dan veranderen de cijfers in bloemetjes en binnen de kortste keren geurt het kantoor naar het koninkrijk Gods.
Terwijl ik, haast stuiptrekkend in mijn hoofd—zo graag wil ik mijn verstand terug! weer met mijn voeten de aarde probeer te raken, kwekt de goede hypotheekfee enthousiast door. Ze is erg dol op spaarpotjes met zelfrijzende pecunia, bekent ze. In mijn favoriete potje worden bij wijze van procenten en dividenden een klontje boter en zuurkool door elkaar gehusseld, en als het vriest—boerenkool en kaantjes.
Ze zegt altijd 'ik zeg altijd als de mensen me vragen…en dat kunnen we dan ook mooi meenemen…en een leuk bedragje' maar dan als de tovermuis kuren krijgt, al is het nog lang geen middernacht, en opeens geen sterren meer wil schieten om de hemel boven dat koninkrijk nog meer te laten schitteren, verzucht ze dat ze nu echt iets moet eten want ze valt van de graat. Toch een Zeeuws meisje?

Ingezonden

Rapenburg *Revisited*

Stoot hier je hoofd niet aan de marmeren wolken
noch je knie aan de glans van de Styx

Want, pas op, wie hier dronken bloot rondzwemt
wordt ooit onverbiddelijk Autoriteit

Vrees ook niet de kater in de dakgoot
_ Egypte's krolse farao _

Zeg nooit dat z'n staart stinkt naar economie
Geld stinkt niet!

Lenin stinkt!

En luister altijd vroom naar de klokken van de Academie
Ting Ting Goedheid! *Ting Ting* Schoonheid

en Waarheid *Ting Ting*!
Want aldus lispelt hier
de *Regen*
de ware Regent van Holland:

Zie, eenmaal per jaar opent zich hier in de Hortus
de Victoria Regia uitsluitend voor u

Reünist Erektie

Voel dan, hoe uw *linker*bal provoceert uw rechter-:

Tot *revoluutsie*?

Welnee! Tot *Inflatie* !

Z a a d
o
l z
i
n
g

!

Manuel Kneepkens, *Het Dolfijnenkostuum*, gedichten, Ad Donker 2003.

Lid A.N.V.O.

Hans van Schie Breestraat 140 2311 CX Leiden Tel. 071-512 22 13

STADSLOKAAL

BURGERZAKEN

Lunch Diner Borrel

Stadslokaal Burgerzaken
Breestraat 123 Leiden tel 071 5661122 fax 071 5125771
www.stadslokaalburgerzaken.nl

BRAND WIJNIMPORT

Huib Brand

Haagweg 77 • 2321 AA Leiden • Holland
Tel. +31 (0)71 579 09 02 • Fax +31 (0)71 576 80 64

Voortaan komt u naar

Lange Mare 106

voor uw beeld, geluid en witgoedapparatuur

van Berge Henegouwen

alleen al om de service

Speciaalzaak in beeld, geluid en witgoed

Lange Mare 106, 2312 GV Leiden, 071 512 17 82, www.bergehenegouwen.nl

GROENEVELD SERVICES

schilderwerken

diefsteeg 17 2311 ts leiden
m: 0621 515 768 e: groe1617@planet.nl

Leids schilder- en tekengenootschap
"ARS AEMULA NATURAE"
Dag- en avondkursussen
- akwarelleren - tekenen
- modeltekenen - etsen
- boetseren - schilderen
Pieterskerkgracht 9, Leiden
Inlichtingen, tel.: 071-514 07 84

de koning
UITZENDBUREAU

Dé specialist in kantoorfuncties

Kort Rapenburg 20, 2311 GC Leiden. Tel. 071 5144143.
Fax 071 5127513. E-mail: info@dekoninguitzendbureau.nl
www.dekoninguitzendbureau.nl

RE/MAX Makelaarscentrum

Chris Turk
Broker/ Owner
Verhuurmakelaar

E-mail: christurk@remax.nl
Internet: www.remax.nl/leiden
www.remax.nl/christurk
www.makelaarscentrum.nl
Ieder RE/MAX kantoor wordt onafhankelijk beheerd en geleid

Levendaal 75
2311 JE Leiden
Telefoon: +31(0) 71-516 23 76
Telefax: +31(0) 71-516 23 89
Mobiel: +31(0) 6 22 54 7134

INSTALLATIE & ADVIESBUREAU
VAN DER LINDEN INSTALLATEURS
071 - 512 53 55
Lid VNI • erkend leerbedrijf

Van der Linden Installateurs is een professioneel installatiebedrijf dat onderhoudswerkzaamheden in de utiliteits,- en partikuliere sector verricht. Hierbij moet u denken aan o.a. gas,- water,- sanitair,- en CV-installaties. Tevens verrichten wij ook alle voorkomende dakwerkzaamheden.

Complete dakrenovatie
ook voor het monteren van
Veiligheids- en ladderhaken
volgens eisen van monumentenzorg
Morsweg 55 b2 2311 AB Leiden 071 - 512 53 55

PUZZLE LEIDEN

Puzzeltochten in Leiden. Voor informatie: www.puzzle-leiden.nl

Achtergrond

Aan dit nummer werkten mee:

Fred Uit den Bogaard - Jet van Haastrecht - Franceline Hendrikse – Pompe - Manuel Kneepkens - Carlo van Praag - Ada van Mil - Rie Schoonheim-Waterland - Herman Tieken - Sana Valiulina - Koert van der Velde - Pieter van Woensel - Rita Blankenberg - Clariet Boeye - Sanne Dresmé - Marjolijn Pouw - Carlo van Praag.

Inlevering van de stukken voor de volgende krant: eind januari bij info@pieterswijk.nl of redactie Hart van de Stadkrant, Postbus 11016, 2301 EA Leiden.

Belangrijke telefoonnummers

- Evenementenklachtenlijn 071 5661600
- Graffitimeldlijn 071 5322878
- Horeca klachtenlijn 071 5167015
- Politie 0900 8844
- Servicepunt Burgerzaken en Belastingen 071 5165500
- Servicepunt woonomgeving (afval, kapotte straatverlichting e.d.) 071 5165501
- Servicepunt bouwen en wonen 071 5165502
- Servicepunt parkeren 071 5165503
- Servicepunt Zorg 071 5165506
- Servicepunt Bedrijven 071-5165509
- Servicepunt Inburgering 071 5167317
- Milieuklachtenlijn (kantooruren) 071 4083666
- Milieuklachtenlijn 0900 8844

Vereniging voor Pieters- & Academiewijk en Levendaal West, Postbus 11016, 2301 EA Leiden
Kamer van Koophandel Rijnland: 40 44 51 79 (Rijnland)
Website: www.pieterswijk.nl
@-mail: info@pieterswijk,nl

De wijk
De Pieters- & Academiewijk en Levendaal West vormen het zuidwestelijke deel van de Leidse binnenstad. De Botermarkt, Vismarkt, Aalmarkt, Boommarkt, Galgewater, Witte Singel, Korevaarstraat en het Gangetje vormen de grenzen met de andere wijken.

De Vereniging
De Vereniging Pieters- & Academiewijk en Levendaal-west tracht de leefbaarheid en het welzijn van de wijk en haar bewoners te bevorderen. Bewoners kunnen lid worden van de vereniging, anderen donateur. De kosten van het lidmaatschap bedragen € 4,- voor eenpersoonshuishoudens en € 5,50 voor meerpersoonshuishoudens. Meer mag ook. Op de jaarlijkse ledenvergadering in het voorjaar legt het bestuur verantwoording af aan de leden, komen knelpunten in de wijk aan de orde en wordt het beleid van de vereniging bepaald.

Erelid: J.J.M. Gerritsen

Bestuur
Voorzitter, vacature

Lodewijk van Paddenburgh, penningmeester en archief
Diefsteeg 18, 2311 TS

Marjolijn Pouw, secretaris - Jan van Houtkade 36, 2311 PE
veiligheid, buurtkaderoverleg, districtsraad,
redactie HvdS-krant

Anton de Gruyl lid - Nieuwsteeg 29 2311 RX
bouwen en wonen, verkeer en vervoer, parkeren

Lorents Blankenberg lid - Nieuwsteeg 13 2311 RW
verkeer en vervoer, parkeren

Marcel Schikhof lid - Plaatsteeg 6, 2311 DB
horeca en evenementen, veiligheid

Clariet Boeye - Rapenburg 34 2311 EX
bouwen en wonen, districtsraad, redactie HvdS-krant

Hart van de Stadkrant
De Hart van de Stad krant is een uitgave van de wijkvereniging. De krant verschijnt vier maal per jaar in een oplage van 3000 en wordt in de wijk huis aan huis bezorgd. Daarnaast wordt een groot aantal exemplaren verspreid onder bestuur en ambtenaren van de gemeente Leiden en donateurs. Kopij voor de krant per @-mail of post sturen naar de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten.

Website
Lokaal 7a | Bytesize Webconsultants

Advertenties
Voor het adverteren in de wijkkrant kunt u contact opnemen met de penningmeester. De krant wordt gedrukt door drukkerij Van der Linden.

Lid worden
U kunt lid worden door het overmaken van € 4,-- per eenpersoonshuishouden of € 5,50 Euro voor een huishouden van meer personen, op giro 3664416 van de vereniging, onder vermelding van VVP&A, lidmaatschap of donateur.